

Przedmiotowe zasady oceniania - język polski

Klasa 7

1. W przedmiotowych zasadach oceniania będą oceniane następujące elementy wiedzy, umiejętności, postawy:
 - wiedza o języku
 - fleksja i składnia
 - słowotwórstwo
 - fonetyka i słownictwo
 - znaczenie i stosowanie związków frazeologicznych
 - wiedza o literaturze
 - znajomość treści omawianych utworów literackich
 - zróżnicowanie gatunków literackich, wskazywanie ich cech charakterystycznych
 - elementy analizy i interpretacji
 - właściwe posługiwanie się terminologią
 - formy wypowiedzi
 - poprawne redagowanie dłuższych i krótszych form wypowiedzi
 - konstruowanie wypowiedzi ustnej i doskonalenie form komunikacji
 - ortografia i interpunkcja
 - wyrażanie szacunku dla dorobku minionych pokoleń, patriotyzm
 - postawy uczniów wobec wartości uniwersalnych:
 - tolerancja
 - dobro
 - prawda
 - uczciwość
 - kreatywność
 - pogłębianie wiedzy poprzez docieranie do różnych źródeł (nie tylko literackich)
 - umiejętność pracy w zespole
2. Sposób oceniania (formy aktywności podlegające ocenie)
 - prace pisemne w półroczu:
 - sprawdziany i kartkówki z nauki o języku
 - prace klasowe
 - prace literackie
 - sprawdziany lub testy w oparciu o tekst lektury
 - testy z kompetencji czytelniczych
 - testy przygotowujące do egzaminu
 - udział w konkursach (klasowych, szkolnych, pozaszkolnych)
 - dłuższe wypowiedzi ustne
 - recytacja utworów lub ich fragmentów
 - samodzielność w zdobywaniu informacji (słowniki, encyklopedie, media)
 - oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu swych działań twórczych
 - zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy zespołowej
 - estetyka prac, zeszytu
 - bieżące uzupełnianie notatek z lekcji
 - kultura języka

3. Zróżnicowanie źródeł informacji o postępach ucznia
 - decydujący wpływ na ocenę końcową ucznia mają:
 - samodzielne prace pisemne (prace klasowe, testy, sprawdziany)
 - odpowiedzi ustne i zaangażowanie w tok lekcji
 - oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu działań twórczych
 - inne czynniki wpływające na ocenę:
 - prowadzenie zeszytu zgodnie ze wskazówkami nauczyciela
 - bieżące uzupełnianie notatek z lekcji
 - kultura języka
 - recytacja
 4. Sposób przekazywania informacji zwrotnej:
 - w skali ocen wyrażonej stopniami od 1 do 6
 - plusy i minusy
- 1) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
 - 2) Każdy uczeń może otrzymać dodatkowe oceny za wykonane prace nadobowiązkowe, za udział w konkursie przedmiotowym, literackim, poetyckim, recytatorskim, ortograficznym.
 - 3) Prace klasowe, sprawdziany, dłuższe prace literackie, dyktanda, testy są zapowiedziane na tydzień przed planowanym terminem i poprzedzone lekcją określającą wymagane treści i umiejętności.
 - 4) Jeżeli uczeń z powodu dłuższej nieobecności (od 5 dni) nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda, pracy literackiej, to powinien odpowiadać ustnie lub pisemnie w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły (w wyjątkowych wypadkach termin może być wydłużony). Jeśli tego nie uczyni, otrzyma ocenę niedostateczną.
 - 5) Jeżeli uczeń z powodu krótszej nieobecności (1 – 2 dni) nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda, pracy literackiej, to powinien odpowiadać ustnie lub pisemnie w najbliższym wyznaczonym terminie.
 - 6) Oceny za pracę w grupie nie podlegają poprawie.
 - 7) Uczeń może poprawić jednorazowo niekorzystną ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu, dłuższej pracy literackiej w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania.
 - 8) Uczeń, który nie zgłosił się w wyznaczonym terminie, aby poprawić ocenę, traci prawo do kolejnej poprawki.
 - 9) Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny.
 - 10) Uczeń ma prawo trzy razy w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (brak zeszytu, podręcznika, niewykonanie ustnego zadania); wówczas otrzymuje „np”. Pierwsze dwa nieprzygotowania do zajęć nie wpływają na ocenę z j. polskiego, każde następne może wpłynąć na obniżenie oceny półrocznej lub rocznej.
 - 11) Zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem – prace klasowe, sprawdziany, testy, dyktanda, prace literackie są sprawdzone i oddane w ciągu dwóch tygodni.
 - 12) Po dłuższej (około tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń nie będzie oceniany przez kolejne pięć dni, jednakże powinien on w tym czasie uzupełnić zaległości.
 - 13) Po krótszej (3 dni) usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń nie będzie oceniany przez kolejne dwa dni (zaległości również muszą być w tym czasie uzupełnione).
 - 14) O ocenie śródrocznej lub rocznej decyduje średnia ważona ocen otrzymywanych w ciągu półrocza/roku zgodnie ze wskazaniem:

Średnia ważona ocena

1,00 – 1,65	niedostateczny
1,66 – 2,66	dopuszczający
2,66 – 3,65	dostateczny
3,66 – 4,65	dobry
4,66 – 5,49	bardzo dobry
5,5 – 6,0	celujący

Każdej wystawionej ocenie przyporządkowuje się odpowiedni współczynnik wyrażający wagę oceny między 1 – 3.

- 15) Punktowane formy aktywności (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, prace literackie, testy) będą oceniane wg procentowych proporcji:

100% - 98% ocena celująca
97% - 90% - ocena bardzo dobra
89% - 75% - ocena dobra
74% - 51% - ocena dostateczna
50% - 30% - ocena dopuszczająca
29% - 0% - ocena niedostateczna

- 16) Uczeń może być nieklasyfikowany, jeżeli opuścił ponad 50% godzin lekcyjnych.
- 17) O przewidywanej półrocznej/rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 18) O pozostałych przewidywanych ocenach półrocznych/rocznych uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani co najmniej na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 19) Uczeń ma możliwość uzyskania oceny klasyfikacyjnej półrocznej/rocznej wyższej niż przewidywana na warunkach i w trybie ustalonym przez nauczyciela (pisze test wraz z pracą literacką oraz odpowiada ustnie z materiału obejmującego całe półrocze).
- 20) Chęć uzyskania wyższej oceny uczeń musi zgłosić w ciągu tygodnia od dnia wystawienia przewidywanej oceny.
- 21) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach i opiniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
- 22) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wobec uczniów nieposiadających orzeczenia lub opinii, którzy są objęci pomocą psychologiczno - pedagogiczną w szkole.
- 23) Prace pisemne są udostępniane rodzicom (prawnym opiekunom) w obecności nauczyciela podczas indywidualnych konsultacji. Na prośbę rodzica nauczyciel przekazuje kserokopię danej formy pisemnej.
- 24) Uczniowie biorący udział w zawodach sportowych, uroczystościach, konkursach, akcjach charytatywnych, są zobowiązani do bieżącego uzupełnienia materiału i przygotowania się z zajęć edukacyjnych, na których byli nieobecni (w ciągu 2 dni).

Kryteria ocen z języka polskiego:

Ocena celująca

Otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania

- sprawnie, świadomie redaguje różne formy wypowiedzi, potrafi je łączyć (w zależności od potrzeb) lub redaguje formy nieprzewidziane programem nauczania
- może wykorzystywać wiadomości spoza programu
- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzenia
- posługuje się różnego typu wypowiedziami, stosuje wyrazy, wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź
- tworzy ciekawy, dowcipny dialog, swobodnie wprowadza go w różne wypowiedzi w zależności od intencji
- dobiera ciekawe, oryginalne cytaty, spoza lektur poznawanych podczas lekcji
- pisze poprawnie wyrazy, wyrażenia i zwroty będące wyjątkami lub nowo poznawane
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia
- uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych – osiąga sukcesy

Ocena bardzo dobra

Kształcenie językowe i literackie

- sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnymi środkami językowymi (leksykalnymi, składniowymi), słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym, konstruuje wypowiedź zgodną z tematem, posługuje się poprawną polszczyzną, unika powtórzeń
- biegle dokonuje przekształceń tekstu literackiego (streszczenie, sprawozdanie, opis, opowiadanie)
- redaguje charakterystykę porównawczą, używając słownictwa nazywającego uczucia, stany psychiczne i reakcje zewnętrzne, umiejętnie wprowadza cytaty z utworu literackiego, w sposób samodzielny i wszechstronny dokonuje oceny prezentowanego bohatera
- dokonuje opisu sytuacji na podstawie lektury, a także wydarzeń, sytuacji rzeczywistych
- opisuje zjawiska przyrodnicze, krajobraz, wzbogaca wypowiedź różnorodnymi środkami artystycznego wyrazu
- redaguje sprawozdanie z przebiegu fikcyjnego lub rzeczywistego wydarzenia, świadomie stosuje składnię typu informacyjnego
- redaguje recenzję w formie artykułu do gazetki
- redaguje rozprawkę, porządkuje argumenty i sporządza plan kompozycyjny rozprawki
- redaguje list połączony z innymi formami wypowiedzi do różnych adresatów

- jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego czy teatralnego, porównuje dramat z realizacją telewizyjną, powieść z jej adaptacją filmową
- bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego, wskazuje elementy świata przedstawionego, typ narracji, określa bohaterów na podstawie języka, jakim się posługują, wyodrębnia akcję, fabułę, epizody, wątki
- wskazuje w tekście środki językowe właściwe dla funkcji wypowiedzi (zwroty do adresata, pytania retoryczne, grzecznościowe, argumentowanie)
- wskazuje w opowiadaniu opisy, określa ich funkcje, rozpoznaje środki językowe służące wyrażaniu uczuć i nastroju w opisach
- analizuje i interpretuje utwór liryczny, określa typ liryki, rodzaj podmiotu lirycznego
- zna typ narracji, komizm i jego rodzaje, omawia poznawcze i moralne walory utworu
- omawia symbolikę utworu, nawiązuje do obyczajowości i tradycji narodowej, wskazuje na jej ciągłość, wartości moralne i estetyczne
- samodzielnie korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny, słownika ortograficznego i wyrazów bliskoznacznych w celu bogacenia słownictwa i korekty własnych prac
- dba o estetykę pisania, poprawnie stosuje akapity i zachowuje właściwe marginesy

Nauka o języku

- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego na trudniejszych przykładach
- wskazuje różnice między rodzajami zdań podrzędnych
- przedstawia budowę zdania złożonego na wykresie, nazywa zdania składniowe
- dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu, tworzy rodzinę wyrazów
- określa ekspresywne i znaczeniowe funkcje formantów
- poprawnie pisze skróty i skrótowce

Ocena dobra

Kształcenie językowe i literackie

- wypowiada się w formach trudniejszych (np. sprawozdanie, recenzja, opis sytuacji, charakterystyka porównawcza)
- określa i ocenia postawy bohaterów ze względu na ich stosunek do pojęć: szczęście, miłość, wierność, wiara w Boga i ideały
- dobiera odpowiednie fragmenty tekstu w celu wspierania swoich sądów
- umieszcza poznane teksty we właściwych ramach chronologicznych
- wskazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy świata przedstawionego utworu – wskazuje wątek, bohaterów i ich powiązania, akcję
- wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy
- zna terminy literackie
- poprawnie zapisuje dialog, wzbogaca pracę o elementy opisów
- sporządza notatki i sprawnie posługuje się nimi w czasie lekcji
- wskazuje w utworze poznane środki stylistyczne, określa ich funkcję w utworze

Nauka o języku

- określa rolę imiesłów z zdaniu
- poprawnie stosuje nieregularne formy czasownika
- odróżnia nieodmienne części mowy – nazywa rodzaje partykuł, wykrzykników

- pisze poprawnie partykuły z różnymi częściami mowy
- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego
- potrafi nazwać rodzaje zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych
- poprawnie pisze wyrażenia przymkowe
- dostrzega celowość użycia wykrzyknika w wypowiedzi ustnej i pisemnej
- dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu, wykonuje wykres rodziny wyrazów
- określa podstawowe funkcje formantów
- wyjaśnia skróty, zna ich pisownię

Ocena dostateczna

Kształcenie językowe i literackie

- przedstawia treść utworu na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg,
- wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów
- porządkuje informacje z tekstu, uzupełnia je własnymi spostrzeżeniami
- czyta płynnie z intonacyjnym wyodrębnieniem wypowiedzi bohaterów
- dostrzega symboliczne elementy świata przedstawionego
- odtwarza motywy działań bohaterów
- zna pojęcia: liryka, epika, dramat; poprawnie posługuje się nimi w wypowiedziach
- potrafi wymienić cechy trenu,
- rozpoznaje czytany utwór jako: pamiętnik, dziennik, komedię, powieść historyczną
- wyjaśnia, na czym polega fikcyjność narratora
- redaguje charakterystykę postaci, opowiadanie, opis, streszczenie, sprawozdanie z lektury, list, rozprawkę
- posługuje się poznanymi słownikami
- zna i stosuje w stopniu przynajmniej dostatecznym zasady ortografii, interpunkcji

Nauka o języku

- odróżnia imiesłów od innych form czasownikowych, rozróżnia imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- tworzy różne strony czasowników
- określa funkcje składniowe znanych części mowy
- rozróżnia okoliczniki, potrafi określić sposób ich wyrażania
- pisze w miarę poprawnie partykuły „nie” i „by” z czasownikiem
- wyróżnia z zdania rzeczownik, określa jego formę fleksyjną, funkcję składniową, łączy w związki składniowe z innymi wyrazami
- wyszukuje w zdaniu przymiotnik, stosuje w poprawnych formach gramatycznych, wyróżnia przymiotniki podlegające stopniowaniu i stopniuje je,
- rozróżnia zaimki
- rozpoznaje partykuły
- uzupełnia zdania wykrzyknikami
- na łatwych przykładach przeprowadza analizę zdania pojedynczego, wyodrębnia zespoły składniowe, sporządza wykres zdania
- rozróżnia rodzaje okoliczników
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- wyróżnia imiesłowowy równoważnik zdania
- przy pomocy nauczyciela rysuje schemat składniowy zdania złożonego

- na prostych przykładach wskazuje podstawę słowotwórczą i formant
- wykonuje mało skomplikowane wykresy rodziny wyrazów

Ocena dopuszczająca

Kształcenie językowe i literackie

- jego technika czytania i rozumienia tekstu literackiego daje możliwość samodzielnego przekazania opowiadania odtwórczego
- potrafi odróżnić w utworze fikcję, fakt, autentyzm
- w stopniu zadawalającym pracuje z książką: zaznacza fragmenty, rozumie je, wyciąga z nich proste wnioski
- określa najważniejsze cechy powieści: akcję, wątki, bohaterów, temat
- potrafi ocenić bohatera
- wyszukuje w tekście wskazane motywy
- odróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje elementy komiczne utworu
- odróżnia epikę, lirykę dramat
- dostrzega związek tematyczny obrazu z tekstem
- umie w katalogu alfabetycznym znaleźć odpowiednią informację biograficzną, a we wskazanym słowniku podane hasło
- podejmuje próbę interpretacji utworu lirycznego
- w prostych przykładach wskazuje apostrofę, porównanie, przenośnię, epitet, rymy, pytania retoryczne
- rozumie pojęcia: archaizm, podmiot liryczny, obyczaj, adaptacja, środki masowego przekazu
- zna pojęcia: teza, argument, wniosek
- zna w podstawowym zakresie słownictwo wyrażające własne stanowisko
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje rozprawkę
- pisze plan ramowy i szczegółowy, charakterystykę bohatera, opowiadanie, list, streszczenie,
- w miarę poprawnie wygłasza z pamięci utwory poetyckie lub fragmenty prozy
- w wypowiedziach pisemnych popełnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne, które nie przekreślają całkowicie wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie

Nauka o języku

- rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy
- poprawnie stosuje w zdaniu skrócone formy zaimków
- odmienia czasownik przez osoby, liczbę, rodzaje i tryby
- wskazuje w prostych przykładach imiesłów (bez określania jego nazwy)
- odmienia rzeczownik, przymiotnik i łatwe przykłady liczebnika
- samodzielnie pisze 1 –2 przykłady osobliwości w odmianie rzeczownika
- wyodrębnia z zdania podmiot, orzeczenie
- rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone, równoważnik zdania, zdanie pytające, wykrzyknikowe, oznajmujące
- na prostych przykładach rozróżnia zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone
- wykonuje wykres prostego zdania złożonego

- wskazuje wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- odróżnia samogłoski od spółgłosek

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości w zakresie programu nauczania

Kształcenie językowe i literackie

- uczeń nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadowalającym, ma trudności ze zrozumieniem lektury
- nie potrafi pracować z książką
- nie opanował w stopniu zadowalającym wiadomości dotyczących rodzajów i gatunków literackich
- nie zna podstawowych cech powieści
- nie potrafi dokonywać analizy utworu literackiego
- nie rozróżnia podstawowych środków artystycznego obrazowania
- nie potrafi formułować dłuższych form wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, opis, charakterystyka, streszczenie. List)
- ma słaby zakres słownictwa, błędnie redaguje swoje wypowiedzi pod względem językowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowo – logicznych i stylistycznych

Nauka o języku

- ma kłopoty z rozpoznaniem odmiennych i nieodmiennych części mowy
- popełnia rażące błędy w odmianie czasownika, rzeczownika, przymiotnika i liczebnika
- nie zna osobliwości w odmianie rzeczownika
- nie potrafi wskazać w zdaniu części zdania
- ma kłopoty z rozróżnianiem zdania pojedynczego, zdania złożonego, równoważnika zdania
- nie potrafi rozróżnić zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych
- nie odróżnia wyrazu podstawowego od pochodnego
- nie umie utworzyć wyrazów pokrewnych
- nie rozróżnia samogłosek i spółgłosek